Digipass ja digioskused – mitte ainult IT-spetsialistidele

10 aastat tagasi - 20.07.2016 Autor: AM

Pole enam palju valdkondi, mis oleks digimaailma pakutavatest hüvedest puutumata jäänud. IT-oskused suurendavad võimalust tööturul läbi lüüa ja mitte ainult infotehnoloogiasektoris, vaid ka igal teisel elualal. Sellest, mida annavad noorele digioskused ja kutseõppuritele koolitusprogramm Samsung Digi Pass, räägivad Tallinna Ülikooli vanemteadur **Mart Laanpere** ja tehnoloogiaettevõtte Samsung Electronics Baltics programmijuh



Mis on programm Samsung Digi Pass?

Programmi eesmärk on pakkuda 30 kutsekooliõpilasele uuenduslikku ja võimalusterohket koolitusprogrammi, mille läbides saab iga osaleja Eestis esmakordselt väljaantava Samsungi digipassi. Koolitus annab osalejale vajalikud oskused oma esimeste sammude tegemiseks unistuste töökoha suunas – olgu see IT-s, ilusalongis, metsanduses, ettevõtluses või meelelahutuses. Kandideerima oodatakse kolmeliikmelisi võistkondi, mis koosnevad 14–19aastastest kutsekooliõpilastest.

Mille järgi valitakse noored osalema? Kas on mingid kindlad eeldused, varasemad kogemused või nende puudumine täiendavaks eeliseks?

Mart: Põhjalike IT-oskuste olemasolu pole peamine kriteerium. Vastupidi – meile väga meeldiks, kui võistkonnas on erinevate taustateadmistega inimesed. Tahame näidata, et erinevate teadmiste ja kogemustega noored suudavad teha tõhusalt koostööd ning leida nutika tehnilise lahenduse mõnele erialasele või ka hobiga seotud probleemile. Me usume, et üksnes IT-eriala õppuritest koosnev

meeskond ei saa teha head kokkade või automehaanikute tööd lihtsustavat lahendust, kuna pole kokkupuudet eriala ja selle kitsaskohtadega. Samas on vaja ka heade tehniliste oskustega meeskonnaliikmeid, kes aitaksid teostada lahenduse ühiselt püstitatud elulisele ülesandele. Selle kaudu loodame noortele õpetada koostöö- ja probleemilahendusoskusi, mis kuluvad ära igal erialal.

Kellest koosneb žürii?

Mart: Oleme žüriisse kaasanud erinevate organisatsioonide esindajad, näiteks on esindatud Innove, Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus (HITSA), TLÜ Haridusinnovatsiooni keskus (HIK), Kutsekoda, samuti Eesti Noorteühenduste Liit, Räpina Aianduskool ja Valgamaa Kutseõppekekus. Võistkond, kelle projekti hindab žürii kõige kõrgemate punktidega, saab auhinnaks ühenädalase praktika Samsungis ja kolmenädalase praktika võitjate erialadega seotud Eesti juhtivates ettevõtetes. Lisaks on Samsung pannud võitjatele välja virtuaalprillid Samsung Gear VR ja auhindu ka kahele järgnevale võistkonnale.



Iga valdkond uueneb ja muutub kiiresti, eriti IT. Milliseid oskusi soovitate arendada tuleviku IT-d silmas pidades?

Līga: Uuringud on näitanud, et Eestis on arvestatav lõhe haridus- ja koolitussüsteemi pakutava ning tööturu vajaduste vahel. Koolilõpetajad ei vasta

tulevaste tööandjate ootustele, mis teeb noortele raskeks nö surnud ringist välja pääsemise – ei saa tööd, sest pole töökogemust, kuid ei saa töökogemust omandada ilma töökohata. Programm Samsung Digi Pass annabki võimaluse kutseõppuritele arendada ja esitleda enda digitaalseid ja sotsiaalseid oskusi, mida tänapäeval tihti oodatakse ning mida aeg edasi, seda rohkem ka eeldatakse.

Samsung Digi Passi programm ja selle asjatundlikud koolitajad aitavad osalejatel arendada nii digitaalseid kui ka sotsiaalseid oskusi (nt suhtlemis- ja rühmatööoskus) ja pakuvad tõelist töökogemust praktika näol. Kõik programmi läbijad saavad unikaalse Samsungi digipassi, mis näitab tulevastele tööandjatele omandatud oskusi ja lihtsustavad unistuste töökoha saamist.

Mis on kõige olulisemad ametikohad IT-s mõne aasta pärast?

Līga: IT-spetsialist ametikoht on muidugi „kuum kaup“ ja 2020. aastaks ennustatakse IKT alal palju täitmata ametikohti (umbes 756 000). *Online*-maailm teeb andmetega töötavad inimesed tööturul äärmiselt hinnatuks. Andmeteadlane käsitleb suuri koguseid andmeid, hindab neid ja aitab tööandjatel teha paremaid ärilisi otsuseid või valitsusasutustel paremaid strateegilisi valikuid.

Nutitelefonid, arvutid, tahvelarvutid, televiisorid jt seadmed ei kao riiulitelt, seega üha rohkem nõutakse oskuslikke tarkvara ja tarkvarasüsteemide arendajaid. Ulmefilmides nähtud tehnoloogilised imed ja tulevikuvisioonid saavad tulevikus reaalsuseks ning just tarkvara-arendajad on need, kes teevad selle võimalikuks.

Elame ajal, kus *online*-turvalisus on elutähtis ning mitte vaid isiklikus ja tööelus, vaid ka tegeledes rahvusvaheliste konfliktidega. Seega turvaspetsialisti ametikoht on kindlasti üks, mille õppimist võiksid noored kaaluda.

Turundusest huvitatud võiksid kombineerida õpingud graafilise disaini valdkonnaga, sest digimaailm on väga visuaalne. See tuleb kasuks kasvõi kaunilt kujundatud Facebooki või Instagrami postituse loomisel.

Mart: Lisaks muidugi asjaolu, et digioskusi ei vaja vaid IT-sektoris töötavad inimesed. Sellest ka meie programmi mõte. Kui IT-erialade lõpetanute digioskusi testitakse Eestis täna rahvusvaheliste kutseeksamitega, siis Samsung Digi Pass programmis plaanime välja töötada lahenduse mitte-IT valdkonnas tegutsevate inimeste digioskuste hindamiseks ja esitlemiseks. Õpetame neile selliseid digi- ja sotsiaalseid pädevusi, mis aitaksid äsja kutsekooli lõpetanul tööotsingutel silma paista. Aitame noortel esitleda paremini seda, mida neil on pakkuda ja mille üle nad uhked on.



Mis on need digitaalsed ja sotsiaalsed oskused, mida noortel arendatakse?

Mart: Programmi eesmärgiks on arendada osalejates üheksat digipädevust, mis hõlmavad endas ka sotsiaalseid oskusi. Nende pädevuste süvendamine ja oskuslik esitlemine tuleb kasuks inimesele, kel ei ole napi töökogemuse tõttu CVsse midagi kirjutada, kuigi õpingute ja hobitegevuse kontekstis on korda saadetud palju (nt. projektid, kogukonnategevus, kursusetööd, praktikal tehtu).

Samsungi Digi Passis kirjeldatud üheksa digipädevust on

- **Kogu** (*Collect*): talleta oma digikogusse huvitavaid artikleid, erialaseid uudiseid, näiteid ja kontakte
- **Mõtesta** (*Make sense*): korrasta oma digikogu, lisa märksõnu ja sorteeri kaustadesse
- **Jaga** (*Share*): jaga oma võrgustikus kogutud materjale koos omapoolsete kommentaaridega
- **Loo** (*Create*): koosta juhiseid, abimaterjale ja ülevaateid nii teksti, esitluste kui video kujul
- **Koostöö** (*Collaborate*): panusta aktiivselt meeskonnatöö-projekti digikeskkonnas

- **Näita end** (*Show yourself*): räägi oma arenemise lugu ja esitle oma potentsiaali tööandjale digiportfoolio abil
- **Käitu kenasti ja turvaliselt** (*Be safe, be nice*): suhtle ja tegutse digikeskkonnas turvaliselt ja viisakalt
- **Tee korda** (*Fix it*): kui tehnoloogia tõrgub, siis leia lahendus juhiste või asjatundjate toel
- **Tee uutmoodi** (*Improve it*): tee oma erialast tööd nutikamalt digilahenduste abil

Programmis kasutatakse digipädevuste tunnustamiseks avatud õpimärkide (*Open Badges*) lahendust – iga ülesande eest, mis tõestab, et noor on edukalt omandatud mõne oskuse, saab ta vastava digitaalse õpimärgi. Õpimärk on ühest poolest tunnustus, kuid teisest poolest sisaldab infot, mille eest, mis kriteeriumite alusel ja kes on õpimärgi väljastanud. Need märgid kogutakse kokku Samsungi digipassi, mis annab tulevasele tööandjale teada, et tema ees seisab näiteks hea koostöö- ja probleemilahendamise oskusega noor.

Mida kolm väljavalitud noort Riias tegema hakkavad?

Līga: Samsung on üks maailma juhtivamaid tehnoloogiaettevõtteid, mis teeb selle töötajatele väga põnevaks ja väljakutsuvaks kohaks. Seda nii ettevõtte suuruse kui ka konkurentsivõime pärast, millega tehnoloogiaettevõtted igapäevaselt silmitsi seisavad. See annab töötajatele indu ja positiivset pinget, mis paneb neid igapäevaselt andma endast parima.

Samsung Electronics Balticsi peakontoris Riias on töötamas ligi 80 inimest, kes aitavad sellel suurel ettevõttel edukas olla. Me näitame programmi võitnud noortele, kuidas taolised suured ettevõtted töötavad, tutvustame neile erinevaid osakondi, nende vastutusala ja väljakutseid. Samsungi töötajad võtavad noored rõõmuga vastu ja loodetavasti inspireerivad neid tegema parimaid tulevikuotsuseid.



Millised on üldse eeldused praegustel 14-19 aastastel läbilöögiks tulevikus IT-sektoris?

Līga: Kui vaadata Samsungi vaatepunktist, peab inimene olema eelkõige kirglik oma tegevuses – valmis looma lahendusi, mis toovad väikeseid imesid inimeste igapäevaellu, teevad tehnoloogiad lihtsamini töötavaks, üha enam vaistlikuks ja nutikaks. Nad peaksid olema motiveeritud looma midagi, mida ei ole varem loodud, olema orienteeritud innovatsioonile. Muidugi on sobiv haridus ja koolitus hea koht, kust alustada.

Mart: Me ei keskendu programmis IT-sektorile, vaid suuname programmi abil õppurid läbilöögile nutikate digilahenduste abil just nende endi erialadel. Kui õppur on koostanud endale silmapaistva portfoolio, millest on näha, et see noor saab hakkama nii enda hea esitlemisega digimaailmas kui erialase rühmaprojektiga, on tema šanss tööturul läbi lüüa oluliselt suurem. Kuigi Eesti IT-tööstus on häälekas just kvalifitseeritud IT-haridusega noorte osas, siis nutika spetsialiseerumise üks olulisemaid eesmärke on IT rakendamine ka teistes valdkondades. Sellel vaatepunktil on tohutu kasvupotentsiaal.

Kas seda ohtu veel pole märgata, et IT saab liiga populaarseks nagu kunagi näiteks ärijuhtimine, et kõik noored tahavad vaid seda õppida ja ühel hetkel tekib IT tööjõu üleküllus? Kas selline asi võib lähiaastatel üldse tekkida?

Liga: Euroopa Komisjoni läbi viidud uuring *Grand Coalition for Digital Jobs* raames näitab, et aastaks 2020 on IKT sektoris ligi 756 000 täitmata ametikohta. Seega ma pigem arvan, et see ei ole võimalik.

Mart: Eesti Info- ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on oma kampaaniates rõhutanud, et “kõik on IT”. Isegi kui õpid kokaks, juuksuriks, automehaanikuks – osaliselt sa õpid IT-d. Kuna digioskusi saab ära kasutada igal teisel elualal, siis ei jookse need oskused mööda külgi maha ja igal juhul on kasulik end selles suunas arendada.

- Tegijad

- Androidiblog
- Lahendused
- Tarkvara

Pilt

